



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 21 lipca 2017 r.

Poz. 6300

UCHWAŁA NR XL/284/17 RADY MIEJSKIEJ W MSZCZONOWIE

z dnia 28 czerwca 2017 r.

w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Mszczonów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 6 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2016r poz. 446, Dz.U. z 2016r. poz. 1579, Dz.U. z 2016r. poz.1948, Dz.U. z 2017r. poz. 730, Dz.U. z 2017r. poz. 935) oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2016 r. poz. 250, Dz.U. z 2016r. poz.1250, Dz.U. z 2016r. poz.1920, Dz.U. z 2016r. poz.1020), po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żyrardowie uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Mszczonów, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mszczonowa.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XIII/75/15 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 30 września 2015r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Mszczonów /Dz. Urz. Woj. Maz. z 2015r, poz 8689/

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018r.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Łukasz Koperski

Załącznik do Uchwały Nr XL/284/17
Rady Miejskiej w Mszczonowie
z dnia 28 czerwca 2017 r.

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Mszczonów

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1. Niniejszy regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Mszczonów.

Rozdział 2.

Wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości

§ 2. 1. Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku na terenie nieruchomości poprzez:

- 1) wyposażenie nieruchomości, w opisane w niniejszym regulaminie, pojemniki/worki służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- 2) zbieranie powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych, zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie, polegające na:
 - a) prowadzeniu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w sposób opisany w niniejszym regulaminie,
 - b) zbieraniu odpadów niepodlegających selektywnemu zbieraniu do pojemników/worków, o wielkości i ilości uzależnionej od liczby mieszkańców nieruchomości, w sposób opisany w niniejszym regulaminie,
 - c) przekazywaniu podmiotowi odbierającemu odpady, odpadów zebranych selektywnie, zmieszanych oraz pozostałych, w terminach wyznaczonych harmonogramem, dostarczanych raz do roku właścicielom nieruchomości,
- 3) przy braku sieci kanalizacyjnej, gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych lub oczyszczanie poprzez przydomową oczyszczalnię ścieków, jeżeli zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzja o warunkach zabudowy, dopuszczają takie rozwiązanie,
- 4) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej, służącą do ruchu pieszego, położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości; właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych.

2. Mycie pojazdów samochodowych poza myjniami może odbywać się:

- 1) na terenie nieruchomości niesłużącej do użytku publicznego, pod warunkiem, że wykonywane jest to na utwardzonej części nieruchomości, przy użyciu środków ulegających biodegradacji, a powstałe ścieki nie będą bezpośrednio odprowadzane do gruntu lub zbiorników i ujęć wodnych,
- 2) na terenach służących do użytku publicznego, tylko w miejscach do tego przygotowanych i specjalnie oznaczonych.

3. Naprawy pojazdów samochodowych, związane z ich bieżącą eksploatacją, poza warsztatami naprawczymi, dozwolone są wyłącznie na terenie prywatnej nieruchomości, pod warunkiem że nie spowodują zanieczyszczenia wód i gleby. Zużyte części i materiały eksploatacyjne należy zagospodarować zgodnie z niniejszym regulaminem.

§ 3. Ustala się następujące zasady w zakresie prowadzenia selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych:

1. Właściciele nieruchomości mają obowiązek wyposażyć nieruchomości w dostateczną ilość pojemników lub worków służących do zbierania odpadów komunalnych niesegregowanych i odpadów ulegających biodegradacji.

2. W nieruchomościach zamieszkałych, Gmina przejmuje na siebie obowiązek wyposażenia mieszkańców:

- 1) w nieruchomościach jednorodzinnych - w worki do segregacji odpadów: papier, tektura, opakowania z papieru i tektury, tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, szkło, opakowania ze szkła, opakowania metalowe i drobny metal, opakowania wielomateriałowe.
- 2) w nieruchomościach wielorodzinnych - w pojemniki do segregacji odpadów: papier, tektura, opakowania z papieru i tektury, tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, szkło, opakowania ze szkła, opakowania metalowe i drobny metal, opakowania wielomateriałowe

3. Prowadzenie selektywnego zbierania następujących frakcji odpadów komunalnych:

- a) papieru, w tym tektury oraz opakowań z papieru i tektury,
- b) metali oraz opakowań z metali,
- c) tworzyw sztucznych oraz opakowań z tworzyw sztucznych,
- d) opakowań wielomateriałowych,
- e) szkła oraz opakowań ze szkła,
- f) odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym opakowań ulegających biodegradacji i odpadów zielonych,
- g) przeterminowanych leków i chemikaliów,
- h) zużytych baterii i akumulatorów,
- i) zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- j) mebli i odpadów wielkogabarytowych,
- k) zużytych opon,
- l) odpadów budowlanych i rozbiórkowych, stanowiących odpady komunalne,
- m) odzieży i tekstyliów,

4. Gmina wyposaży właścicieli nieruchomości zamieszkałych w zabudowie jednorodzinnej w naklejki z kodami kreskowymi, które należy naklejać na każdy rodzaj worka/pojemnika.

5. Uznaje się że właściciel nieruchomości prowadzi segregację odpadów, jeśli spośród odpadów odebranych w danym miesiącu od właściciela nieruchomości, odpady selektywnie zebrane stanowią co najmniej 50%. Do masy tej, zaliczane są odpady odebrane przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz odpady przekazane do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

6. Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji, jest zalecane we wszystkich rodzajach zabudowy i wszystkich rodzajach nieruchomości.

7. Na obszarze zabudowy jednorodzinnej, odpady zbierane selektywnie odbierane są przez podmiot odbierający odpady sprzed nieruchomości. Właściciel ma obowiązek w terminie określonym harmonogramem, wystawić je przed wejście na teren nieruchomości lub pozostawić w otwartym ogrodzonym miejscu dostępnym z ulicy/drogi. Dopuszcza się także wjazd na teren nieruchomości pojazdów podmiotu odbierającego odpady, w celu odbioru zgromadzonych odpadów.

8. Na obszarach zabudowy wielorodzinnej, odpady zbierane selektywnie, odbierane są przez podmiot odbierający odpady z zabezpieczonych pomieszczeń lub przeznaczonych na ten cel ogrodzonych miejsc, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie budynków.

9. Frakcje odpadów komunalnych zbieranych selektywnie takich, jak:

- a) przeterminowane leki i chemikalia,
 - b) zużyte baterie i akumulatory,
 - c) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - d) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
 - e) odpady budowlane i rozbiórkowe, stanowiące odpady komunalne,
 - f) zużyte opony,
 - g) odzież i tekstylia,
- odbierane będą dwa razy w roku sprzed posesji, w terminach podanych z odpowiednim wyprzedzeniem do wiadomości mieszkańców.

10. Odpady wielkogabarytowe, meble, zużyte opony wystawiane są bez umieszczania ich w workach; pozostałe odpady wymienione w pkt 9, należy wkładać do worków przezroczystych, tak by możliwa była identyfikacja ich zawartości.

11. Właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy mogą również, przekazywać odpady zbierane selektywnie, do punktu selektywnej zbiórki odpadów.

Rozdział 3.

Rodzaje i minimalna pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych

§ 4. Określa się rodzaje i minimalną wielkość pojemników/worków przeznaczonych do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych na terenie nieruchomości:

1. Pojemniki muszą spełniać następujące wymagania:

- 1) posiadać konstrukcję umożliwiającą ich opróżnianie grzebieniowym, widłowym, lub hakowym mechanizmem załadowniczym pojazdów przeznaczonych do odbierania odpadów komunalnych,
- 2) objętość ich powinna wynosić: 110 l, 120 l, 240 l, 1100 l, 2-10 m³.

2. Worki powinny mieć pojemność do 120 l, być wykonane z folii polietylenowych LDPE lub HDPE o grubości dostosowanej do ilości i rodzaju odpadów, uniemożliwiającej rozerwanie się worka.

3. Ustala się, że statystyczny mieszkaniec gminy Mszczonów, przy częstotliwości odbioru raz na dwa tygodnie, powinien dysponować pojemnikiem/workiem:

- 1) o objętości około 35 l, przy założeniu, że mieszkaniec segreguje odpady,
- 2) o objętości około 60 l, przy założeniu, że mieszkaniec nie prowadzi segregacji odpadów.

4. Właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, lecz odpady komunalne są na nich wytwarzane, zobowiązani są dostosować pojemność pojemników/worków do swych indywidualnych potrzeb, uwzględniając następujące normatywy dostosowane do dwutygodniowego cyklu odbioru:

- 1) minimum jeden pojemnik/worek o pojemności 60 l, w wypadku prowadzenia działalności gospodarczej, niezależnie od rodzaju nieruchomości, w której to ma miejsce oraz każdej nieruchomości niezamieszkałej, na której powstają odpady komunalne,
- 2) dla budynków użyteczności publicznej oraz wszelkiego rodzaju biur, poza wymienionymi w w pkt 3-10 – 10 l na każdego pracownika, jednak nie mniej niż jeden pojemnik /worek o pojemności 120 l,
- 3) dla szkół wszelkiego typu – 2 l na każdego ucznia, studenta i pracownika, jednak nie mniej niż jeden pojemnik/ worek o pojemności 240 l,
- 4) dla żłobków i przedszkoli – 5 l na każde dziecko i pracownika, jednak nie mniej niż jeden pojemnik/worek o pojemności 240 l,
- 5) dla lokali handlowych – 15 l na każde 10 m² powierzchni całkowitej lokalu, jednak co najmniej jeden pojemnik/worek o pojemności 60 l na lokal,

- 6) dla lokali gastronomicznych – 10 l na jedno miejsce konsumpcyjne, jednak co najmniej jeden pojemnik/worek o pojemności 110 l,
- 7) dla zakładów rzemieślniczych, usługowych i produkcyjnych w odniesieniu do pomieszczeń biurowych i socjalnych – pojemnik/worek o pojemności 120 l na każdych 10 pracowników,
- 8) dla domów opieki, hoteli, pensjonatów itp. – 40 l na jedno łóżko, jednak nie mniej niż jeden pojemnik/worek o pojemności 240 l,
- 9) dla ogródków działkowych - 60 l na każdą działkę w okresie sezonu, tj. od 1 marca do 31 października każdego roku,
- 10) w wypadku lokali handlowych i gastronomicznych, dla zapewnienia czystości wymagane jest również ustawienie na zewnątrz, poza lokalem co najmniej jednego pojemnika/worka na odpady o pojemności co najmniej 10 l.

§ 5. Określa się rodzaje i pojemność pojemników i worków przeznaczonych do selektywnego zbierania odpadów przez właścicieli nieruchomości:

- 1) segregacja odpadów obejmuje frakcje odpadów wymienionych w § 3ust 3 gromadzone w odpowiednich pojemnikach o pojemności: 120 l, 240 l, 1200l, 1500l, 2200l, lub workach o pojemności do 120l.
- 2) na obszarach zabudowy jednorodzinnej:
 - a) odpady ze szkła, w tym opakowania ze szkła należy zbierać do worków lub pojemników koloru zielonego, oznaczonych napisem "Szkło",
 - b) odpady z papieru, w tym tektury, opakowania z papieru i tektury należy zbierać do worków lub pojemników koloru niebieskiego, oznaczonych napisem „Papier”,
 - c) odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych, oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe należy zbierać do worków lub pojemników koloru żółtego, oznaczonych napisem "Metale i tworzywa sztuczne",
 - d) odpady ulegające biodegradacji, w tym opakowania ulegające biodegradacji i odpady zielone, należy zbierać do worków koloru brązowego, oznaczonych napisem „Bio”,
- 3) na obszarach zabudowy wielorodzinnej odpady zbierane selektywnie będą gromadzone w pojemnikach przeznaczonych do selektywnej zbiórki, oznaczonych tak jak określono w pkt.2

§ 6. Określa się rodzaje pojemników do zbierania odpadów na terenach przeznaczonych do użytku publicznego:

- 1) na chodnikach, przystankach komunikacji publicznej, w parkach - kosze uliczne o pojemności od 10 l do 60 l, wyposażone w zadaszenie, ograniczające możliwość zalania odpadów wodami opadowymi,
- 2) przed sklepami wielkopowierzchniowymi i szkołami - zestawy pojemników, przeznaczone do selektywnej zbiórki o pojemności od 800 l do 1500 l, opisane i oznakowane kolorami, tak jak określono to w § 5 punkcie 2.

§ 7. 1. Właściciele nieruchomości usytuowanych na terenach nieuzbrojonych w sieć kanalizacji sanitarnej, wyposażonych w zbiornik bezodpływowy przeznaczony do gromadzenia nieczystości ciekłych, zobowiązani są do systematycznego wywozu tych nieczystości, nie dopuszczając do przepełnienia zbiornika bezodpływowego, gwarantując zachowanie porządku i czystości na terenie nieruchomości.

2. Właściciele nieruchomości, zobowiązani są do wywozu nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości co najmniej jeden raz na sześć miesięcy, z zastrzeżeniem ust.1.

§ 8. Ustala się standardy utrzymania pojemników/worków w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym:

- 1) właściciele nieruchomości mają obowiązek utrzymywać pojemniki w odpowiednim stanie sanitarnym, w szczególności należy je utrzymywać w czystości zarówno zewnętrznej, jak i wewnętrznej,
- 2) właściciele nieruchomości zobowiązani są do utrzymania pojemników w należytych stanie technicznym, poprzez dokonywanie okresowych przeglądów i konserwacji oraz wymiany pojemników, w przypadku ich uszkodzenia lub zniszczenia uniemożliwiającego dalsze użytkowanie,

3) właściciele nieruchomości zobowiązani są do utrzymania pojemników/worków w należyтым stanie porządkowym, poprzez zapewnienie odpowiedniej ilości pojemników/worków, aby nie dochodziło do ich przepełnienia.

§ 9. Ustala się zasady rozmieszczania urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów:

- 1) pojemniki/worki do zbierania odpadów należy przetrzymywać w miejscu wyodrębnionym, dostępnym dla mieszkańców oraz pracowników przedsiębiorcy odbierającego odpady,
- 2) pojemniki/worki należy ustawiać tak, aby nie utrudniały korzystania z nieruchomości, w szczególności poprzez zastawianie ciągów pieszych, jezdni, miejsc parkingowych,
- 3) pojemniki/worki należy ustawiać w takich miejscach, aby uniemożliwić przedostanie się do nich wód opadowych lub podsiąkowych.

§ 10. Ustala się minimalną częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości i terenów przeznaczonych do użytku publicznego:

- 1) z obszarów zabudowy jednorodzinnej na terenie miasta Mszczonów:
 - a) odpady zmieszane – raz na dwa tygodnie,
 - b) zbierane selektywnie papier, tektura, opakowania z papieru i tektury, szkło, opakowania ze szkła, opakowania metalowe i drobny metal, tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania wielomateriałowe – raz na dwa tygodnie,
 - c) odpady ulegające biodegradacji, w tym opakowania ulegające biodegradacji i odpady zielone – raz na tydzień,
- 2) z obszarów zabudowy wielorodzinnej i budynków użyteczności publicznej:
 - a) odpady zmieszane – dwa razy w tygodniu,
 - b) zbierane selektywnie papier, tektura, opakowania z papieru i tektury, szkło, opakowania ze szkła, opakowania metalowe i drobny metal, tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania wielomateriałowe oraz odpady ulegające biodegradacji, w tym opakowania ulegające biodegradacji i odpady zielone – raz na tydzień,
- 3) z obszarów zabudowy jednorodzinnej na terenach wiejskich:
 - a) w miesiącach maj, czerwiec, lipiec, sierpień i wrzesień:
 - odpady zmieszane – raz na dwa tygodnie,
 - zbierane selektywnie papier, tektura, opakowania z papieru i tektury, szkło, opakowania ze szkła, opakowania metalowe i drobny metal, tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania wielomateriałowe – raz na dwa tygodnie,
 - odpady ulegające biodegradacji, w tym opakowania ulegające biodegradacji i odpady zielone – raz na dwa tygodnie,
 - b) w pozostałych miesiącach - odpady zmieszane oraz zbierane selektywnie papier, tektura, opakowania z papieru i tektury, szkło, opakowania ze szkła, opakowania metalowe i drobny metal, tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania wielomateriałowe oraz odpady ulegające biodegradacji, w tym opakowania ulegające biodegradacji i odpady zielone - jeden raz na miesiąc.
- 4) z nieruchomości, na których prowadzona jest działalność gastronomiczna, hotelarska:
 - a) odpady zmieszane – trzy razy w tygodniu,
 - b) zbierane selektywnie papier, tektura, opakowania z papieru i tektury, szkło, opakowania ze szkła, opakowania metalowe i drobny metal, tworzywa sztuczne opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania wielomateriałowe – raz na tydzień,
 - c) odpady ulegające biodegradacji, w tym opakowania ulegające biodegradacji oraz odpady zielone – dwa razy w tygodniu,
- 5) z nieruchomości, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, inna niż wymieniona w pkt 4:

- a) odpady zmieszane – raz na dwa tygodnie,
- b) zbierane selektywnie papier, tektura, opakowania z papieru i tektury, szkło, opakowania ze szkła, opakowania metalowe i drobny metal, tworzywa sztuczne opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania wielomateriałowe – raz na dwa tygodnie,
- c) odpady ulegające biodegradacji, w tym opakowania ulegające biodegradacji oraz odpady zielone – raz na tydzień.

Rozdział 4.

Wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami

§ 11. 1. Gospodarka odpadami w województwie, funkcjonuje w oparciu o regiony gospodarki odpadami komunalnymi. Odpady komunalne zmieszane, odpady zielone i odpady ulegające biodegradacji oraz pozostałości z sortowania i pozostałości po procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania, przeznaczone do składowania mogą być zagospodarowywane wyłącznie w ramach danego regionu.

2. Gmina Mszczonów jest zaliczona do regionu warszawskiego.

3. W każdym regionie gospodarki odpadami, odpady zmieszane, zielone i odpady ulegające biodegradacji oraz pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, przeznaczone do składowania, muszą być kierowane w pierwszej kolejności do instalacji posiadających status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych, położonych najbliżej miejsca wytworzenia odpadów. Dopiero w przypadku braku wolnych mocy przerobowych Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych, odpady mogą być kierowane do instalacji, przetwarzającej dany rodzaj odpadów przewidzianej do zastępczej obsługi regionu.

4. Odpady selektywnie zebrane, powinny trafiać zgodnie z zasadą bliskości do instalacji regionalnych, które mają możliwość ich właściwego zagospodarowania lub w przypadku braku takiej możliwości, mogą one być kierowane do innych instalacji przetwarzających poszczególne frakcje odpadów selektywnie zebranych.

5. Kierowanie odpadów do poszczególnych instalacji powinno opierać się na uchwale Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023, zawierającej wykaz instalacji w podziale na regiony.

Rozdział 5.

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku.

§ 12. 1. Osoby utrzymujące zwierzęta domowe ponoszą pełną odpowiedzialność za zachowanie swoich zwierząt i są zobowiązane, do zachowania środków ostrożności zapewniających ochronę przed zagrożeniem, lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do użytku publicznego.

2. Osoby utrzymujące zwierzęta domowe są obowiązane do niezwłocznego usuwania zanieczyszczeń pozostawionych przez te zwierzęta w miejscach publicznych i na innych terenach przeznaczonych do użytku publicznego, a w szczególności na klatkach schodowych, chodnikach, jezdniach, placach, parkingach i terenach zieleni. Nieczystości te, umieszczone w szczelnych, nie ulegających szybkiemu rozkładowi torbach, mogą być deponowane w komunalnych urządzeniach do zbierania odpadów. Postanowienie to nie dotyczy osób niewidomych, korzystających z pomocy psów przewodników.

3. Osoby utrzymujące zwierzęta domowe, są zobowiązane stworzyć warunki uniemożliwiające wydostanie się zwierząt z terenu nieruchomości.

4. Psy, poza teren nieruchomości, powinny być wyprowadzane na uwięzi i przez osoby, które są w stanie sprawować nad nimi odpowiedni nadzór, a psy ras uznawanych za agresywne lub psy niebezpieczne dla otoczenia, muszą mieć nałożony kaganiec.

Rozdział 6.**Wymagania odnośnie do utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej**

§ 13. Na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, dopuszcza się utrzymanie zwierząt gospodarskich, pod warunkiem, iż zwierzęta te są utrzymywane na własne potrzeby oraz nie sprawia to uciążliwości dla otoczenia i będą zachowane warunki sanitarno-higieniczne.

Rozdział 7.**Wyznaczanie obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania**

§ 14. 1. Obowiązkowej deratyzacji podlegają obszary:

- 1) skoncentrowanego budownictwa mieszkaniowego,
- 2) zabudowane obiektami i magazynami wykorzystywanymi odpowiednio do przetwórstwa bądź przechowywania lub składowania produktów rolno-spożywczych.

2. Deratyzację przeprowadza się corocznie w grudniu, o ile na obszarach wskazanych w ust. 1 stwierdzono występowanie gryzoni, a w uzasadnionych przypadkach, w miarę potrzeby, również na terenach ogólnodostępnych.